

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 11 kap. 4 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och ikraftträdandebestämmelsen i vissa lagar om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av 11 kap. 4 b § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa och ikraftträdandebestämmelsen i vissa lagar om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om offentlig Arbetskrafts- och företagsservice (RP 229/2020 rd): Ärendet har remitterats till arbetslivs- och jämställdhetsutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört (distanskontakt)

- regeringssekreterare Eeva Vartio, Arbets- och näringsministeriet
- enhetschef Raisa Erma, Närings-, trafik- och miljöcentralen i Nyland
- direktör Tiina Korhonen, Nylands Arbets- och näringsbyrå
- utvecklingsexpert Merja Forsström, UF-centret
- verksamhetsledare Aki Villman, Arbetslöshetskassornas Samorganisation rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- undervisnings- och kulturministeriet
- social- och hälsovårdsministeriet
- Folkpensionsanstalten
- Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf
- STTK rf
- Akava ry
- Finlands näringsliv rf
- Företagarna i Finland rf
- Työttömien Keskusjärjestö ry.

Inget yttrande av

- finansministeriet.

Betänkande AjUB 15/2020 rd

PROPOSITIONEN

I propositionen föreslås ändringar i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, två lagar om temporär ändring av 11 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa, en lag om temporär ändring av 2 a kap. 13 § och 11 kap. i lagen om utkomstskydd för arbetslösa samt en lag om temporär ändring av 2 och 8 kap. i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice.

Ändringarna hänger samman med tryggheten av arbetslösa arbetssökandes rätt till utkomstskydd och arbets- och näringsbyråernas förutsättningar att sköta sina uppgifter under covid-19-pandemin. Eftersom pandemin drar ut på tiden behöver giltighetstiden för den temporära ändringen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice i vissa avseenden förlängas.

Giltighetstiden för den temporära bestämmelsen om tillåtet arbetslösa arbetssökandes rätt till utkomstskydd i lagen om utkomstskydd för arbetslösa förlängs till den 31 december 2021. Innehållet i bestämmelsen föreslås dock bli ändrat så att studier på heltid inte utgör något hinder för att arbetslöshetsförmån ska kunna beviljas för den tid en person varit tillåtet, medan de övriga arbetskraftspolitiska förutsättningarna för arbetslöshetsförmån tillämpas också på tillåtet från och med den 1 januari 2021. Giltighetstiden för den temporära bestämmelsen om företagares rätt till arbetsmarknadsstöd förlängs till den 31 mars 2021.

Giltighetstiden för den temporära bestämmelsen om ordnande av intervju med arbetssökande i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice och giltighetstiden för den temporära bestämmelsen om försummelse att fullfölja sysselsättningsplan i lagen om utkomstskydd för arbetslösa förlängs till den 31 januari 2021.

Propositionen hänför sig till den kompletterande budgetpropositionen för 2021 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2021.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

De föreslagna ändringarna hänger samman med tryggheten av arbetslösa arbetssökandes rätt till utkomstskydd och arbets- och näringsbyråernas förutsättningar att sköta sina uppgifter under coronapandemin. Eftersom pandemin drar ut på tiden behöver giltighetstiden för den temporära ändringen av lagen om utkomstskydd för arbetslösa och lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice i vissa avseenden förlängas. Giltighetstiden för den temporära bestämmelsen om tillåtet arbetslösa arbetssökandes rätt till utkomstskydd för arbetslösa förlängs med ändrat innehåll till och med den 31 december 2021. Den temporära bestämmelsen i lagen om utkomstskydd för arbetslösa gällande företagares rätt till arbetsmarknadsstöd förlängs till och med den 31 mars 2021. Den temporära bestämmelsen i lagen om offentlig arbetskrafts- och företagsservice i fråga om ordnande av intervjuer med arbetssökande förlängs till och med den 31 januari 2021. Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet anser att propositionen behövs och fyller sitt syfte. Utskottet tillstyrker lagförslagen utan ändringar men med följande kommentarer.

Betänkande AjUB 15/2020 rd

Vissa temporära ändringar föreslås inte få förlängd giltighetstid. Till dessa hör en temporär ändring som gäller till utgången av 2020, enligt vilken en jobbsökning inte upphör att vara i kraft i webbtjänsten på grund av försummelse med att lämna de uppgifter som behövs för att bedöma servicebehovet och ta fram ett utkast till sysselsättningsplan. Utskottet betonar att det i och med detta är särskilt viktigt att se över webbtjänsten för att ordna servicen för arbetssökande och trygga försörjningen, med särskild hänsyn till webbtjänstens tillgänglighet och tydlighet.

Det föreslås att giltighetstiden för den ovannämnda bestämmelsen om arbetsmarknadsstöd för företagare förlängs till och med den 31 mars 2021. Arbetslivs- och jämställdhetsutskottet påpekar att man för att bestämmelserna ska vara förutsägbara och begripliga i fortsättningen även i fråga om temporära ändringar bör undvika att bestämmelserna införs för mycket korta perioder åt gången. Om man ändå blir tvungen att göra detta, ska fortsatta beslut fattas och information om dem ges i tillräckligt god tid. Utskottet betonar vikten av heltäckande och tydlig kommunikation och rådgivning, särskilt i den aktuella situationen där de föreslagna ändringarnas giltighetstid avviker från varandra.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Arbetslivs- och jämställdhetsutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslag 1–5 i proposition RP 229/2020 rd utan ändringar.

Helsingfors 2.12.2020

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Anna Kontula vänst
vice ordförande Katja Taimela sd
medlem Kim Berg sd
medlem Tuomas Kettunen cent
medlem Antti Kurvinen cent
medlem Rami Lehto saf
medlem Niina Malm sd
medlem Hanna-Leena Mattila cent
medlem Anders Norrback sv
medlem Ilmari Nurminen sd
medlem Arto Satonen saml
medlem Ruut Sjöblom saml
medlem Riikka Slunga-Poutsalo saf
medlem Sofia Virta gröna.

Sekreterare var

plenarråd Miika Suves.

Betänkande AjUB 15/2020 rd
Reservation

RESERVATION

Motivering

Giltighetstiden för den temporära bestämmelsen om företagares rätt till arbetsmarknadsstöd ska förlängas till och med den 31 mars 2021. Syftet med den temporära bestämmelsen om ändring av utkomstskyddet för arbetslösa är att underlätta företagarnas svåra ekonomiska villkor i coronakrisen.

Coronasituationen verkar hela tiden förvärras. Den ekonomiska osäkerheten är fortfarande stor. Förändringar i människors konsumtionsbeteende har ställvis lett till svåra situationer för företagarna. Också regeringens rekommendationer om restriktioner för näringsverksamhet försvårar situationen ytterligare.

Eftersom det inte råder visshet om krisens varaktighet är det motiverat att den temporära bestämmelsen om utkomstskydd för företagare förlängs på ett samordnat sätt med de övriga arbetslöshetsförmånerna. Således är det motiverat att lagens giltighetstid är längre än vad regeringen har stannat för i sin proposition.

Även om det är möjligt att antalet företagare som får arbetsmarknadsstöd minskar, måste man dock beakta den osäkra situation som pandemin orsakar och som försvårar företagarnas verksamhetsförutsättningar.

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner lagförslagen enligt betänkandet, men 1 och 2 mom. i lagförslag 2 med ändringar. (*Reservationens ändringsförslag*)

Reservationens ändringsförslag

Lagförslag 2

Denna lag träder i kraft den 8 april 2020 och gäller till och med den 30 juni 2021.

Lagen tillämpas på arbetsmarknadsstöd som betalas för tiden från och med den 16 mars 2020 till och med den 30 juni 2021.

(3 mom. som i AjUB)

Ikraftträdandebestämmelsen

(Som i AjUB)

Betänkande AjUB 15/2020 rd
Reservation

Helsingfors 2.12.2020

Riikka Slunga-Poutsalo saf
Arto Satonen saml
Rami Lehto saf
Ruut Sjöblom saml